

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
Romania și Streinatate
Pe an cor. 10.—
Un nr. 10 IIII.—

OLTEANUL

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

INSERTIUNI
se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

Director: DR. IGAN ȘENCHEA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47, (casele I. Peia).

EDITOR-PROPRIETAR:
CONSTANTIN POPP.

Congresul femeilor române din Ungaria.

Deși sărac poporul nostru român din Ungaria, deși apăsător de multe griji zilnice, totuși să entuziasmează pentru chestiunile mari, chestiunile de viață. Deși cam târziu în afaceri de întreprindere, totuși nu întrelasă a se manifesta din zi în zi tot mai pronunțat în direcțiunea culturală, științifică. Văzând inițiativa de a se emancipa tot mai mult, văzând străduința lui de a se organiza pe terenul social, trebuie să ne vină a crede și a răsturna afirmațiunea acelor de altă limbă, afirmațiune, că adecă poporul român — în general — nu ar fi capabil decât de a prinde în mână băta de cioban, decât a umbla în urma plugului și alte de natura aceasta. Și în adevăr, că asemenea afirmațiuni le putem răsturna numai cu dovezi și cu fapte publice demne de poziția unui popor cu pretensiuni de civilizație.

De aceea toate manifestațiunile de natură culturală și cari cuprind în sine germenele unei acțiuni binefăcătoare pentru progresul nostru științific, nu trebuie să îngropate în pulberea uitării, ci din contră trâmbițate în lung și în lat, dând astfel dovadă, că *inspirăm aerul unei înviatori civilizatorice*. Cu drept cuvânt zice Plutare: „*Să oferim zeilor tămâie și laude oamenilor de bine*“.

... Egoiștii și oamenii intereselor, de sigur, vor fi zicând, că oare de ce atâta alarm, de ce atâtea intruniri, de ce atâta tărăboiu în viața publică românească? Oare n'ar fi mai ducătoare la scop munca făcută în taină, cum am zice? Nu. Trebuie să facem bine deosebire între ceace va să zică *scop comun și muncă particulară*. Scopul comun, general, are menirea a predomina sentimente colective. Scopul și acțiunea comună are tendința de a mișca masele impetrite, pe când munca particulară și-o isprăvește fiecare în parte conform dorinței sale personale și din care nu transpiră, mai nici odată, foloase publice mai însemnate, mai de valoare.

Reuniunea femeilor române din Brașov urmăresc un scop nobil prin

ținerea unui congres al reuniturilor femeilor române din Ungaria, în sărbătorile Rusaliilor. Stimata d-nă presidentă a reuniunii femeilor române din Brașov: Maria Banulescu a avut fericită inspirație a lansa ideea ținerii acestui congres feminin. Celelalte reunituri surori — credem — că nu vor întârzia a adera cu trup cu suflet la ideea ținerii acestui congres, care este nu numai unic în felul său, dar și primul de această natură la noi în Ungaria și Transilvania. Din semnele și mișcările de până acum, ne pune în poziția a spera și a crede el că, va fi binecercetat, frumos și impunător. Ideea în sine luată și cuprinde foarte mult, ceea ce ne dă curaj și îndemna și în viitor încă la multe lucruri bune. În continuitate și dezvoltarea noastră etnică, avem neapărată trebuință de concursul intelectual al femeii române din această țară. Congresul din vorbă este în poziția a ne pune într-o nouă fază de organizație socială, el vorbește poate mai mult decât s'ar crede la prima vedere.

Congresul acesta feminin este de natură de a ne îmbia prin osul unei munci naționale vrednice de cea mai mare atențiune și considerare. Femeia română încă trebuie să-și aibă *cultura sa națională*, trebuie să-și stabilească și ficeze în viitor punctele de mănecare spre o muncă mai rodnică mai intensivă.

Azi nu mai putem să ne lăsăm în mâna sorții, căci ne prăbușim — mai curând sau mai târziu — în noianul ruinii. Prin munca desinteresată a femeii române pe terenul social și național, vom ajunge la puțința de a cimenta legături de progres în viitorul economic.

Dacă femeia are frumoasa menire de a crește neamul omenesc, nu mai puțin îi incumbă datoria de a stipula condițiunile binefacerii în gospodăria economică-națională. Nu în legislație, nu în știință înaltă este a se căuta adevăratul lor rol. În statele unde femeile își arogă drepturi legislative, unde își arogă drepturi iuridice, acolo se-

xul feminin — mai mult sau mai puțin tinde a se depărta de adevărata lor misiune, care o au aici pe pământ. În atari casuri ele formează un nou substrat al societății omenesci, cu menirea de a oprima nisuițele oamenilor competenți în direcția cutare sau cutare. Mi-ași putea închipui în ce chaos ar ajunge societatea, când guvernamentul ar fi pus în mâna femeilor.

„*Domnia femeilor este în casă; aci dacă ele sunt frumoase, ele par mai frumoase dacă sunt bune, ele par aci mai bune*“ — zice învățatul Balbo. În economia casnică femeile au deci un rol netăgăduit de important. Prin întâiul congres, care îl vor ține femeile române, să va da un nou impuls spre o lucrare comună cât mai conștientă în viitor.

Femeile — matroanele neamului românesc — depun ce e drept și astăzi muncă destul de frumoasă pe terenul economiei naționale. Ele sunt factorul principal al conservării obiceiurilor străbune, ele sunt intermediatorul psihic al păstrării vechiului port românesc. Reuniunile noastre însă sunt așa de răslețe, așa de desconcentrate, încât abia numai prin glasul jurnalelor află inițiativele și munca ce o desfășură. La înjghebarea oricărei societăți sunt de lipsă punte de orientare în direcțiunea ce tind a lucra.

O muncă mai puțin sistematică va urmări poate un scop, o țintă, dar nu va ajunge nici când la o completă desăvârșire.

Intențiunea noastră a tuturor trebuie să fie unanimă, a *uni munca cu sentimentul*.

În acest congres se va cimenta dragostea și alipirea între toate reuniunile surori, se va desbata, în cursul ideilor, uniformizarea muncii. Se va vorbi de scopul apropiat, pe care îl urmăresc reuniunile femeilor române. Se va vorbi despre portul nostru românesc și se va forma *Uniunea femeilor române din Ungaria*, credem.

... Comunele noastre românești sufer încă și astăzi de multe neajunsuri. Câte biserici de ale noastre nu se află în cea mai neplăcută stare de curățenie și înfrumșetare? Mergi în

câte-o biserică, care îți lasă cea mai dureroasă impresie. Dacă Dumnezeu ne stă în ajutor a ridica biserici, atunci avem datorința creștinească a le și ținea în stare curată, căci altcum tradăm neinteresul nostru față de templul religios. Ar fi prea consult ca fiecare comună, fie mică fie mare, să-și aibă reuniunea de femei. Aceste reuniuni ar fi chemate a lucra cu mare folos pentru ținerea în bunăranduială a bisericilor și înfrumșetarea lor din când în când.

Am văzut multe lucruri frumoase în urma muncii dezvoltată din partea reuniunilor femeilor. Cred, că aproape nu s'ar găsi sat, unde să nu se poată înființa o asemenea reuniune. Inceputul este greu, dar nu este atât de greu ca să nu poată fi biruit din partea acelor cari cu abnegațiune și cu râvnă ar lucra pentru asemenea lucruri.

Pentru înfăptuirea astorfel de reuniuni, nu trebuie cerut concursul răilor și lașilor, căci asemenea individualități vor zeflemiza bunele intențiuni ale inițiatorilor, căutând a distruge primiriile de bine. La munca culturală economică trebuie angajate toate forțele neamului românesc ca să nu cadă geul numai asupra unor umeri.

Multora poate că munca femeii, în dezvoltarea economică, la aparență li-se va părea sau arăta neînsemnată ori superfluă. În schimb însă femeii îi este dat a o lega fir de fir în valul gros al prosperării economice. Câștigurile mici și dese, fac puntea grea. Tocmai așa este și în viața culturală; isbânde mici și dese formează templul măreț al civilizațiunii omenești.

Timpul este scump și prețios. Nu trebuie să hesităm un moment pentru inițierea unor acțiuni nouă și aducătoare de bine general. Să vede, că a sosit ciasul trezviei noastre pe toate terenele vieții publice.

Congresul aceasta feminin va sădi în noi îndemnuri bărbătești, va face să tresară în noi sentimentul regenerării, va insufla în noi nădejdea împământării unor nisuițe frumoase. În nisuița sa sacră a femeii de a-și înalță cerul activității în viitor, găsim chizășia prielnică a unor timpuri mai fericite. Izolarea noastră de până acum a fost coarda ce ne-a ținut pe loc bătaia inimii spre o muncă mai desăvârșită, mai întetă. De aceea salutăm din inimă Congresul femeilor române din Ungaria și Transilvania. Dorim ca el să aibă cel mai desăvârșit succes. Lucrările ce se vor delibera să aibă tendința a rupe negura groasă a izolării păgubitoare, punându-ne în poziția a înfiripa nouă mijloace pentru desăvârșirea muncii noastre naționale.

Ghimb.

Să mișcă lumea financiară.

Să apropie trei sferturi de an de când și-a arătat colții criza financiară. La început lumea se tot întreba că oare ce este cauza, că băncile au închis creditul. În luna lui August anul trecut începuse deja a se scumpi binisor banii în țara noastră. Deodată cu scumpirea banilor în țara noastră relațiunile războiului să tot complicau în Balcani. Războiul era deja început înainte de închiderea băncilor. Lumea — lumea săracă — a trebuit cu încetul să se dedea cu lipsa de bani, cu neajunsurile și neplăcerile cauzate de criza financiară. Pentru lumea săracă a fost o adevărată tortură această criză, care să lățise ca o epidemie în toată țara. În acest simțit neajuns a fost totuși o mângăere — deși foarte slabă — că adecă această criză nu a bătuit numai în țara noastră, ci a fost o criză europeană. În alte țări poate că a fost și mai simțită ca la noi.

Și e la mintea omului sănătos că în cas de războiu, capitaliștii mari își detrag sumele de pe la bănci. Băncile își capătă nutremântul bănesc, una dela alta. Cele mici trăesc numai cu ajutorul celor mari. În felul acesta ne-am trezit, că într'o bună dimineață s'a dat alarmul crizei financiare.

În asemenea situațiuni financiare este esplicabil apoi, că scumpetea atinge cel mai înalt record. Criza financiară nu numai că a produs spaimă în populațiune ci a avut urmări foarte triste pentru un număr însemnat din populațiune. Proprietarii de fabrici, cari prelucrau diferitele mărfuri cu ajutorul bănesc al băncilor, în lipsa de parale, după închiderea băncilor au fost siliți să sisteze lucrul prin fabrici. Dar nu numai atât. Unii dintre ei cari au avut datorii mai mari au falimentat, vânzându-li-se proprietățile și ajungând pribegi.

Negustorii au simțit mai mult ca oricare povara crizei financiare. Chiar și cei mai cu putere, cei cari au putut lucra cu bani gata, s'au tânguit și înspăimântat.

Vanzătorii de articli de consum au trăit însă în împrejurări mai favorabile ca cumpărătorii și vânzătorii de stambă și alte materii de îmbrăcăminte. În timpuri normale totul merge bine. Nici meseriașii n'au fost scutiți de volbura crizei financiare. Populația lipsită de bani și-a mărginit trebuințele. Mizeria dela orașe de sigur că a fost mai mare ca cea dela sate. Am cetit în vre-o câteva gazete astă iarnă, că reprezentanța câtorva orașe a hotărât că în timpul de criză prin care au trecut să nu se mai arangeze baluri și aceasta numai ca să încunjure cheltuețile cu cari sunt împreunate producțiunile.

Criza financiară prin care am trecut a trebuit să lase în urma sa și învățături prețioase pentru mulți ușuratici ori să ziceau mai bine puțin chibzuitori. Poporul țaran care de mul-

te ori este dat a risipi banul pe lucruri mai puțin trebuincioase ori chiar superflue, se va fi gândit măcar acum că ce bine le-ar fi prins acum banii aceia pe cari altădată îi dedea pe lucruri neînsemnate. De sigur, că mai mult au regretat boltași de pe la orașe, că n'au putut încassa zeci de mii de coroane din șerparul țaranului român. Cu un cuvânt vanitatea luxului nu a putut fi satisfăcută de loc s'au în parte. Când cineva poate trăi mai cumpătat, mai restrâns, atunci când este primejdie în țară, de ce să nu poată trăi mai restrâns și în timpuri normale. Plusul cheltuit în timpuri normale ra cădea nespuse de bine în timpuri critice. Cine cumpără azi un lucru netrebuincios, va vinde în cas de lipsă, unul sau două din cele trebuincioase așa zicea Benjamin Franklin.

Și a umbla după lucruri de prisos însemnează a perde timpul scump fără nici un folos. „Să nu trăești — zice Mantegaza — nici o zi fără folos. Adu-ți aminte, că timpul este cel mai prețios dintre bunuri și ca odată pierdut, el nu se mai poate redobândi”.

... Situația critică de bani a slăbit și moleșit pe aceia cari cu nici un preț nu au putut încunjura pericolul. După un războiu cu armele sau după un războiu științific, voințele, adeseori, să întăresc și oțălesc dar după o tortură financiară te cuprinde desilusia și numai cu greu îți revii ceace asupra psihicului are urmări destul de neplăcute.

Criza financiară ce a bătuit poate fi considerată ca o nenorocire pentru multă populațiune în împrejurările triste, prin cari am trecut, aflăm prea adevărate cuvintele lui Taylor, care zice: „Dăți seamă că nenorocirile și supărățile sunt o școală de virtute. Ele infiltrează sufletului cumpăt și judecată moderatiunii”.

Temerea — spaima — războiului acum însă a trecut, încetul cu încetul intrăm în ogașa normală a traiului de toate zilele. Poporațiunea va putea să-și procure baremi strictul necesar. Băncile mari au început deja să acoarde împrumuturi celor lipsiți de bani deci lumea financiară să mișcă. Fabricile care în parte amuțise de vreo 8 luni de zile, acum încep a căpăta viață. Sularile mașinilor încep a se învărti dând pâne și nădejde de un viitor mai bun muncitorilor, cari să hrănesc prin fabrici. Muncitorimea săracă începe a fi cuprinsă de o bucurie generală. Familiile atinse de dintele lipsei și miseriei, încep a eși din apatia desperării. Industria și comerțul, în curând vor lua o altă față, grăuntele prosperării începe a încolți și a se desvolta. Populațiunea a trecut peste proba de sânge. Mari capitaliști, vor returna diuimul lor bănesc în alviile vechi și astfel în curând vom intra în ogașa normală a finanțelor. Ca după orice catastrofă însă va trebui să mai treacă un timp oarecare până vom ajunge la deplină echilibrare financiară. Un om bolnav care a zăcut mai mult timp, are lipsă sau mai corect

necesitate de rehabilitare. Presimt că după ce circulația banilor va fi normală, și după ce creditul va fi deschis pretutindenea, băncile vor fi luate cu asalt cu cereri și esoperări de împrumuturi, căci atât la economi, cât și la meseriași și comercianți, aface-urile începute înainte de a fi decretată criza și lăsate baltă atunci vor trebui acum isprăvite și limpezite. Stagnarea cauzelor comerciale din trecut va cauza acum îmbulzeală pe la bănci pentru acordare de împrumuturi bănești.

Poporațiunea ar trebui să tragă acum învățături folositoare din pacostea și primejdia neajunsurilor prin care a trecut. Că lumea financiară să mișcă, o probează și știrile ce le avem de prin românia despre mișcarea mai vie a comerțului de tot felul. Coardele unei situațiuni materiale mai prielnice, mai avantajoase încep a se întinde și muncitorimea rămasă fără lucru, va delătura tot mai mult gândul dela sine, al tânguirii din alte țări.

Ghimbașanul.

Monografia

bisericilor și școalelor române din Făgăraș.

Momente mai însemnate din trecutul bisericeii și școlii din Făgăraș, de ambele confesiuni, greco-orientală și greco-catolică.

(Urmare)

Ospătăria românească este reprezentată prin Hotelierul George Sorea, (Hotel Paris) unde își au românii toate producțiunile și toate întrunirile. Sorea este născut din Galați și are soție din Preșmer, o femeie luterană foarte harnică, care mult contribuie cu măiestria de a ferbe și coace bine mâncările.

Mai pomenesc și puținii măestri români din Făgăraș:

Nicolae Modoiu, cojocariu-bundariu, Toma Vișia, covaciu (ferar), Iuliu Colcer, covaciu, Victor Poparad, covaciu, Zahiu Rohan, cojocar, Petru Reurean, mäsariu, Ioan Podgursky, mäsariu, Nicolae Burlea, croitoriu, Ioan Moldovan, barbier, Ioan Tutoiu, brutariu, Vladimir Vraciovici, croitoriu de dame, Virgil Ciora, rotariu, Alexandru Moldovan, pantofar, Pop Petru, cismar, Fredric Zoltner rotar, Mihail Szabó, mäsariu, Ioan Colceriu, rotariu, Nistor Langa, croitor, Vasile Popa, rotariu, Dragomir Marcu, croitor și Molinț Lorenț, tinichier.

Și încheiu monografia, dorind ca alții pe urma mea, mai competenți, se lucre o altă monografie din toate punctele de vedere, — aceasta o am făcuto, încă așa numai într'o direcțiune — și cred că și cu atât on. public îmi va fi mulțumitor.

Galați în Iunie 1913.

Nicolau Aron
preot gr. or.

(F i n e).

Convocare.

Reuniunea femeilor rom. gr. cat. din Făgăraș și jur conform §-lui X din statute își va ținea adunarea generală ordinară Duminecă în 22 Iunie st. n. a. c. la oarele 3 p. m. în sala școlii gr. cat. locale cu următorul

Program:

1. Deschiderea ședinței prin vice președ. reun.
2. Constatarea celor prezente.
3. Verificarea protocolului adunării gen. ant.
4. Raportul comitetului și al casierei.
5. Censurarea acestor rapoarte prin o comisiune de 3 membre și darea absoltoriului.

6. Ficsarea budgetului reun. pe anul 1914.

7. Inscierea membrilor nouă.

8. Eventuale propuneri.

9. Alegerea Comitetului și a membrilor de consiliu pe 3 ani conform §-lui XIII.

10. Inchiderea ședinței.

La aceasta adunare se invită a participa P. T. membre, bărbații de consiliu, precum și alți binevoitori și sprijinitori ai cauzei.

Făgăraș la 8 Iunie 1913.

Maria Cernea
v. presed.

Andrei Stroia
secretariu.

Primirea de elevi în școala ces. și reg. de cadeți din Sibiu.

Pe anul prim al școlii c. și r. de cadeți (infanterie) din Sibiu să primesc cu începerea anului școlar 1913/1914 (mijlocul lui Septembrie) aproximativ 50 tineri fizicește apți (sănătoși) cari cu 1 Septembrie anul curent au împlinit etate de 14 ani, dar nu a trecut peste etatea de 17 ani simțesc în dânși aplicare pentru chemarea militară, și au absolvat cu succes cel puțin îndestulitor patru clase civile sau patru clase dela o școală medie (gimnaziu sau școală reală). *Condițiune de primire cari totodată cuprind și forma rugării să pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 60 bani la școala de cadeți* (k. u. k. Infanteriecadetteschule in Nagyszeben).

Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sunt a se înainta la *comanda școlii* imediat după primirea testimoniului dela finea anului școlar curent, dar cel mult până în 8 Iulie st. n. Dacă petentul are să mai facă vre-un examen de amendare, atunci trebuie să trimită un atestat interimal. Cererile necomplete, care se înaintează tocmai la termenul ultim, adică 10 Iulie st. n. nu

Documente pentru limbă și istorie.

Fracment din «Monografia bisericilor, școalelor și reuniunilor române» din Făgăraș.

Din cele trecute vremi.

Documente

relative la biserica gr.-or. română din Făgăraș.

(Urmare).

Find întru această vreme și un gubernator marele principe al țării Ardealului Esecleția Sa Baron Bruckenthal și căpitan mare a Făgărașului și districtului său Graf Béldi Iózfef. Vlădica neunit nefiind în acest an, dară vicareș clerului acestuia Ioan Popovici de la Holdor și protopop în Făgăraș și acestei Eparchii Popa Bucur, popa Popovici și al doilea preotul și parohul popa George Petrascu, gojmanu bisericeii dome- ni jupân Pana Nerges, curatori mari sau titori jupân Vasalake Nerges, jupânul G. Corodi cel bătrân al doilea mai mici jupân Jemla Isae și jupânul Vasile Nerges cel tinăr, care mai mult decât toți din orașeni a dat ajutor cu milostivirea la această sfântă biserică. Iară la anul 1791 s'a ridicat și

s'a făcut acest turn din zid în sus cu lemnul și coperișul blechilor, Impărăția înalției sale Leopold al II-lea fiind gubernator țării Ardealului Esecleția Sa Bánffy George, dară Vlădica de legea grecească neunită prea sfinția sa Gerasim Adamovici, protopop și preot în Făgăraș George Petrascu, Dascăl Domnul Andrei Suvailovici dând tot blechiul de pomană care sa pus pentru Dumniilor cinstiți jupân George Corodi cel tinăr.

Apoi la meșterii de lemn și de blechiu și la cheltuiala cealaltă toată a turnului care s'a făcut și s'a isprăvit au dat alții de cinste negustori și din meșterii cinstului Tehiu a Timarilor și din alte orașe cari au avut unii câte 100 de zloți, unii câte 50 alții câte 25 fiește care după puțință și pe cum l'a îndemnat D-zeu, cu a căroră ajutorință s'au săvârșit acest turn prin vrerea lui D-zeu după aceasta s'au făcut parcanurile împrejur și s'au tinciuit toată biserica pe dinafară pentru care lucru ca să se scrie când s'au întâmplat la o vreme a se mai direge s'au scris aicea acestea și s'au băgat închise într'acst bumb la luna Iulie 18 anul 1791 prin

Popa George Petrascu
din Făgăraș.

II.

Tuturor celor ce se va întâmpla a vedea aceasta scrisoare facem înștiințare, noi cei mai jos iscăliți, ca să se știe, cum Ta-

săl Fiul și Sfântul Duch, sfânta Troiță, un Dumnezeu adevărat cu milostivire au căutat spre națiunile neuniților, ce se numesc adevărați pravoslovnici creștini și fii bisericeii răsăritului și prin prea înțeleptul și de mare laudă vrednic împărat Iosif II. au ridicat la cinste acest neam și la făcut primit asemenea altor neamuri, dândule slobozenie întărită cu decret ca să zidească biserici și să aibă preoți și toată ținomia legii și a ritului său deplin, să poată avea și împlini după obicei, trimițând și vlădică pe sama acestui rit, pe domnul Dionise Novacovici cari mai înainte de aceasta în vremea reposatei Maria Teresia, împărăteasă nu numai că erau oprți dară multe și nespuse năcazuri trăgeam noi neuniții fii bisericeii răsăritului, precum și aceia în Făgăraș. Că fostu-s'a milostivit Constantin Basarab Brâncovean, princip de Roma, care a fost Vodă în Țara Românească și a zidit biserica cea din ulița chivărarilor pe seama norodului fiilor bisericeii răsăritului, împodobinduo cu tot felul de cărți și cu clopote, și norodul nostru au și mai împodoito cu tot felul de scule și odoare sfinte. Nu după lungă vreme, întemeinduse unația în Ardeal, Impăratul nostru au dat aceasta biserică să fie metropolie pe seama uniților și noi am rămas la o casă cu cărțile, sculele și odoarele noastre, unde făceam noi slujbă ca și în biserică. Dară întemeinduse unația, multă supărare au tras și mult jaf și pagubă le-a făcut, că în mul-

mai pot fi luate în considerațiune. E de observat că cereri care intenționează obținerea unui loc *de tot gratuit, fondat din partea statului*, sunt a se înainta necondiționat la ministrul r. unguresc de honvezi pentru apărarea țării, până la termenul hotărât publicat în foaia oficioasă „Rendeleti Közlöny”.

— Ca și în alți ani, indemnăm și de data aceasta pe cât mai mulți părinți români să încerce a-și da copiii, cari împlinesc condițiunile cerute, la școala militară. E cea mai sigură meserie și singura unde mai găsește și Românul ceva dreptate.

Păziți-Vă de agenți necunoscuți.

Un binevoitor al cauzelor noastre de obște ne comunică că unii agenți dela băncile de asigurare streine se dau și se recomandă ca agenții ai băncii noastre românești, amăgind și cauzând prin faptul acesta neplăceri publicului interesant. Iar alții cari totuș nu au această cutezanță mare afirmă, că băncile lor stau în astfel de legături de afaceri cu banca românească, încât este tot una că asigurarea se face la banca noastră sau la a lor.

Față cu aceste apucături, ținem să informăm publicul nostru că agenții și bărbații de încredere ai băncii noastre românești, Banca generală de asigurare din Sibiu sunt provăzuți cu scrisori și plenipotențe subscrise de directorul băncii sau de direcțiune și că cei ce nu pot prezenta asemenea dovezi trebuiesc desconsiderați. Tot-asemnea e bine să se știe, că banca noastră de asigurare lucrează absolut independent și pentru sine. Cei ce vor să o sprijinească să facă asigurările exclusiv prin banca noastră și să se ferească a da crezământ seducătorilor.

Special acum — când se începe sezonul asigurărilor de produse etc. rugăm și noi pe oamenii noștri să fie cu băgare de seamă și să-și asigure avutul lor numai

te rânduri ne-au jefuit biserica noastră, acolo unde țineam zic puțin ca la preț 5000 de zloți, cărți odăjdii scumpe, potire, candelă și cădelnițe tot de argint dară și coane scumpe și alte multe ce s'au prețuit pe ușor întru aceasta sumă. Și era oprit să nu ținem în Făgăraș nici preot, nici capelan pe ritul nostru și dintre făgărășeni fără de preot s'au îngropat morții lor. Că pe cel unit nu-l primea nici cum. Alții cât căpăta un preot neunit îl luau între furci de fer, între măcav și între mueri încărcate cu pietri și așa petreceau pe preot și pe mortul, ca să-l prindă pe preot și să-i facă supărare. Precum și în anul 1761 venind un general Bucov cu mulțime de oaste și foarte cumplită fiară sălbatică asupra neuniților s'au arătat care au făcut milităria și au ars mănăstirile pe la toate satele de pe sub margini, care era prin păduri de se odihnea, călugări mulți și bolnavi mulți, să tămăduiau la acele mănăstiri. Acest general fiind și în Făgăraș, multă răutate a făcut neuniților, furci a făcut și le-a ridicat în mijocul târgului, ca pe cei ce nu se vor pleca la unație să-i spânzure, și i-au prins și i-au îngrozit și i-au bătut fără de milă și sosind atunci și vlădicul Dionise dela împărăție și a rușinat pe Bucov zicându-i că lucră ce nu ia poruncit împărăția și tot norodul neunit din Făgăraș, care nu era prin acelea era fugit să scape de moarte,

la „Banca generală de asigurare” din Sibiu, singura bancă care trebuie să aibă considerația noastră.

NOUTĂȚI.

— **Ministeriul Tisza.** Noul ministeriu presidat de contele *Tisza István*, a fost compus astfel: president de consiliu, contele *Tisza István*; ministru de interne: *Sándor Iános*; ministru de finanțe: *Teleszky Iános*; ministru de culte și instrucțiune publică: *Iánkovich Béla*; ministru de agricultură: baronul *Ghilyani Imre*; (contele *Serényi Béla* n'a mai voit să rămână ministru, din motive sanitare); ministru de comerț și comunicațiune: *Beöthy László*; ministru de honvezi: baronul *Hazai Samu*; ministru de justiție: *Balogh Jenő*; ministru pe lângă persoana Maiestății Sale, cu locuința în Viena, baronul *Burian István* fost ministru comun de finanțe; ministru pentru Croația (încă nime). Noi miniștrii au depus Mercuri, jurământul în fața Maiestății Sale, în Viena.

— **Moștenitorul de tron la Berlin.** Din Viena se anunță, că arhiducele moștenitor Francisc Ferdinand va călători săptămâna aceasta în capitala germană, pentru a participa la jubileul împăratului Wilhelm.

— **Statue în provincie.** Pentru monumentul impunător din Budapesta al răposatei împărătese și regine Elisabeta s'au adunat trei milioane de coroane. Din suma aceasta considerabilă mai rămâne o parte însemnată, care se va întrebuița în scopul de a ridica în orașele provinciale câteva statue, în dimensiuni mai mici, tot în amintirea fetei suverane. Câteva orașe au și pornit o mișcare în acest înțeles.

— **Prețuri reduse pentru transportul de sare.** Direcțiunea căilor ferate ung. de stat a introdus o reducere în tari-

fa pentru transportul de sare, începând cu 1 Iunie până în 15 August, și adecă la 10,000 chilograme o reducere de zece procente a tarifei V.b., și alte trei procente la un transport de 15 mii chilograme.

— **Din Balcani.** Raporturile între Sârbia și Bulgaria sunt atât de încordate, încât războiul între ele pare a fi inevitabil. Motivul e acela, că Sârbii au ocupat și țin în posesiune o parte de teritoriu cucerit dela Turci, care conform înțelegerii de mai nainte era se fie al Bulgariei. Același lucru l-a făcut apoi și Grecia. A luat și ea în stăpânire aceea ce competea Bulgariei, care acum cu ajutorul armelor vrea să iee îndărăt dela aliații ei aceea ce nu e al lor.

— **Bătaie cu sfârșit mortal.** În comuna Viștea de jos, niște băeți de 13--14 ani păzind vitele în câmp, certându-se la olaltă între ei, băiatul Ioan Stanciu a ridicat băta asupra vărșmașului său Nicolae Șofariu și așa crunt l'a lovit în cap de a doua zi a murit.

— **Bivol omorător.** În Ucea de sus, bivoul pungaș a lui Ioan Zagrar, a luat în goană pe femeia lui Nicolae Bărbat, pe care ajungându-o a luat în coarne și de mai multe ori a bătut-o de pământ de i-sau rupt mațele și în 3 zile a murit. În contra stăpânului sau făcut cercetare.

— **Ceartă sângeroasă.** Ioan Toacă, econ. din Colun, mergând către casă dela cârciuma comunală, pe drum s'a luat la ceartă cu Ioan Pop, pe care la palmuit de câteva ori. I. Pop luând o sulă în mână și pe Toacă la străpuns pe câteva locuri, de a fost silit să l' transpoarte la spital.

— **În ghiarele leilor.** În Altova din America Miss Florence amuza publicul prin producțiuni cu leii colonelului Ferrari. Intra-se într'o seară în cușca leilor și fără biciul obicinuit. Un leu năzdrăvan observând lucrul acesta s'a aruncat asupra bieteii femeii și era tocmai să-i înțelezeze dinții în trup când spăimântat colonelul, care era de față,

iar care era unit avea cinste. Și de spânzurat pe nimenea nu i-au spânzurat dar i-au bătut foarte cumplit și i-au bătut și pe grecii neguțători i-au globit cu 180, adecă o sută optzeci de floreni nemțești, cu care au plătit 6 boi grași la cătane. Și nefiind în grabă au făcut dumniului jupân Vasile Nerges din Făgăraș și au pus banii acesteia pentru oraș până cu vreme la vre-o câțiva ani iau primit fără dobândă. Iar acest general fiind în Sibiu într'una din zile a esit la preumblare cu căruța sa și din depărtarea lui Dumnezeu, diavolul s'a apropiat și a făcut spaimă cailor lui și l'au strivit cu căruța până ce e căutat să piară ca un diavol cu moarte grabnică. Iar noi am fost rânduiți să mergem la biserică în Beclean, și cu multă cheltuială am mers la Galați. În Galați era o biserică mică de lemn, veche, proastă, și noi cu cheltuiala noastră am făcut-o asta acolo în sat. Și am umblat la Galați 20 de ani; cine ar fi putut spune năcazurile și frica trecerii Oltului și cheltuiala, că era podul slab și rupt și ceva de mai ploua tot cu luntrea și cu cinu trebuia să trecem și totdeauna trebuia să plătim la mers și la întors, și pe ulița Galațului era tină mare și ochiuri ca acelea cât multe vite de a săracilor au perit acolo și noi și familia noastră cât ne-am chinuit acolo nu se poate crede.

Apoi la anul 1781 în zilele Escelenței

Sale Gubernatorul Baron von Bruckental și în flocăpitănia mării Sale Grof Bély și în vicarieșia sfinției Sale părintelui Ioan Popovicu dela Hodor a căpătat milă împărătească să facă biserică în Făgăraș și așa a scăpat de Galați și a deschis biserică în casa Borșoșescilor, în ulița Grecilor. O ce bucurie, o ce părere bună, o ce dragoste era atunci, preot-protopop era Bucur și cu dascălul Andreiu. Aceștia și în Galați au petrecut împreună cu noi la toate năcazurile. Iar jupânii bisericei Enahie Arpași cel bătrân, iar Ioan Oncea cel bătrân, era jupân Pană Nerges, curator era jupân Iordache Petru, foarte esirdios patron al bisericei, era jupân Korody și așisderea jupân Vasalache Nerges, asemenea toți socoteau unde să afle loc, alți la celălalt loc și nici decum airea nu s'au putut învoi, fără aici pe fundușul Borseșilor. Fiind dară stăpân pe acest funduș dumnealui jupân Pană Borșoș au mijlocit tare jupân Iordache având prietenie cu Pană Borșoș și i-au promis fundușul pe seama bisericei însă sub acest condițion, fiind-că aceea casă unde făceam slujbă o au dato unei nepoate a Dumniului dela o soră a Dumniului și să-i cumpere alt funduș unde să i se mute casa acolo și de va fi atunci vrednic fundușul unul ca și altul să fie pace iară de va fi acesta mai mult vrednic să i se întoarcă copilei.

Dumniului jupân George Korodi, a

se repede în colivia fiarilor și descarcă toți glonții revolverului în trupul leului sălbăticit. Fiara s'a stins și imblânzitoarea prea temerară a scăpat de astădată cu leziuni mai ușoare.

— **Principele Carol în primejdie de moarte.** Joi în săptămâna trecută principele Carol a fost în mare primejdie, care ușor îi putea aduce sfârșit tragic. Era în automobil, pe care el însuși îl conducea în soțit de generalul Perticari în drumul său voia să treacă repede drumul de fier ce duce la Giurgiu, tocmai în momentul, când se apropia un tren, pe care nu l'a putut observa din cauza copacilor cari închideau vederea înainte. Norocul a voit să fie în apropiere căpitanul Ionoscu, care observând primejdia, a făcut semn cu sabia, ca automobilul să se oprească. Chiar în momentul când automobilul s'a oprit înaintea șinelor a trecut și treul.

— **Colecta pentru aeroplan.** Colecta pentru „Aeroplanul Ardealului” s'a încheiat cu suma de 18.448 cor. 72 bani. Numerele contribuțiilor, introduse într-o carte care va purta chipul lui Aurel Vlaicu și a aeroplanului său, precum și istoricul colectei, se vor păstra la Asociațiune.

— **Un dar frumos.** Nu de mult împăratul Wilhelm al Germaniei și-a serbat jubileul de 25 de ani de când e domnitor. Un milionar Badenschi din Odesa (port rusesc la Marea-Neagră) i a trimis ca dar cinci sute de mii de mărci (peste 600 mii de coroane.)

— **Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor,** care urmărește luminarea neamului pe toată suprafața pământului și-a ținut în zilele trecute adunarea de obște în orașul moldovean Piatra-Neamțu sub președinția cunoscutului bărbat politic V. Arion. A fost cetit raportul ieșit din pana măiastră a secretarului G. Bogdan-Duică, compatriot de-ai noștri, de baștină din Brașov, în care s'a descris mai ales suferințele noastre și s'a votat o ho-

vând mare osirdie să vadă biserica pornită a avut un fundaș peste uliță și cu casă pe dânsul, și o au dato pomană de s'au făcut schimb cu fundașul Borșoșescilor și sa hotărât să se mai dea și vre-o trei sute bani adaus. Atunci Andreiu dascălul cu jupân lordache întâiu au făcut începere și au adus 6 stânjini pe peatră la fundament, al doilea jupân Nicolae Harompotor 2 stânjini, jupân Nicolae Fitochie 3 stânjini apoi s'au pornit și alți mai mulți, care cu un stânjin care cu 2, cine cu cât au vrut, iară la anul 1783 s'au început fundamentul bisericeii cu mare bucurie norodului și jupân Korodi cu jupân Vasalache au ajutat cu multe sute la ridicarea bisericeii și jupân lordache a ajutat în multe rânduri. Dascălul Andreiu a fost luator de seamă lângă jupân Pană la plata lucrurilor, la stânsul varului, la măsură și la toată materia, ce a fost de lipsă la biserica aceasta. A ajutat bine jupân George Fogoroși cu câteva sute deși alți mulți dintre tineri, cari sunt scriși la lada bisericeii, a ajutat bine și sfinția Sa părintele Popa George Petrașcu, după-ce a venit la noi în multe rânduri. A ajutat bine familia Sorloescilor cu 500 zloți, a ajutat bine Fürstum din București cu 600 zloți și a fost paler de zid Iahan Müller, și jupân Ioniță Isăia a făcut templu altarului.

tărăre, prin care arătându-se nedreptățile suferite de Români în Ardeal, Țara ungu-rească și Bucovina, este rugat M. Sa Regele Carol al României să stăruiească pe lângă M. Sa Morachul nostru Francisc Iosif, înaltul său aliat și frate de arme, să oprească guvernele de a mai muma cu prigonițiile. Mare vâlvă: a făcut vorbirea d. Nicolae Iorga, marele patriot, fostul secretar al Ligei, care i-a dat noua vieață, ridicând despărțăminte (secțiunile) dela 4 la 102 și care cerea, ca de-aici înante Liga să lucreze spre miază noapte și nu spre miazăzi adevă să nune sprijinească mai ales pe noi Noi suntem foarte mulțămitori pentru glasul de compătămire de încurajare, ce ni-l trimite Liga Țării românești. Am văzut însă cu părere de rău, că în glasul Ligei n'au răsunit suferințele fără de nume, mai mari și decât al noastre, ale fraților din Basarabia, Sârbia și Macedonia. afții noștri fericiți au putut să uite durerile acestora, noi nu putem.

— **Reprezentarea „Răsboiului pentru independența României”** s'a ținut reprezentanții cu renumitul film chinomatografic la hotel „Transilvania” Sâmbătă în 7 și Dumin. în 8 Iunie, începând dela 2 oare până la 10 ore seara. Sa reprezentat Răsboiul românoturc din 1877—1878, la care au luat parte o lume imensă românească din loc și dela sate, care au voit să se desfășoare și să vadă vitejiile românilor din război pentru neatarnare. Au fost o mare însuflețire între românii dela sate. Muzica a cântat tot cântece românești naționale.

— **Congresul partidului național-democrat din România.** Joi în 23 Mai v. s'a ținut un congres în București, în sala dela Transilvania, care a fost ticșită de participanții și aderenții partidului, care a fost condus de marele patriot și deputat D-nul N. Iorga și A. C. Cuză. Vestim cu bucurie, că între membrii partidului s'a înscris și Dl Vasile Cogălnicianu fiul marelui român Mihai Cogălnicianu. La congres a lu-

at parte o mulțime de țărani din provincie cari și-a spus durerile lor suferinde. Sa luat inițiativa înființarea bibliotecilor populare și caselor de cetire.

— **Deschiderea localului de vară la „Moara de hârtie”** care sau aranjat din nou cu tot confortul și este arândată de marele fabricant de bere Rudolf Habermann a fost să se deschidă Joi, sârbătorește, a fost angajată și muzica militară a regim. 31 de infant. din Sibiu. Din cauza timpului nefavorabil a fost amânată deschiderea. Probabil va fi azi Duminecă.

— **Furt de rachiu.** Duminecă noaptea în crășma comunală din Bucium și a petrecut mai mulți inși, între aceștia și crășmariul și-a luat partea sa și a beut mai mulțior din cinstea căpătată, și n'a fost în stare să-și păzească crășma într'aceasta împrejurare Nicolae Miloșan și Ilie Botta s'au folosit de acazie și o sticlă plină de rachiu, de 8—10 litre a dus cu ei și le-au beut și numai în ceea zi seara sau desmetecit din rachiu beut. — Furtul s'a descoperit și făptuitorii au fost denunțați.

— **Soacră bătăușă.** În săptămâna trecută Filip Dateș, locuitor în Telechirecea s'au luat la ceartă cu soacră-sa. Acum era să se încaiere cu vehemență cu ginerele, când odată fetele soacrei a năpustit cu toții, împreună cu vecinul Iosif Martin asupra ginerelei Filip și lau săpunit bine. Familia bătăușă a fost anunțată forului competent.

— **Un spărgător periculos.** În comuna Cerț, până-ce locuitorii erau la lucrul câmpului, a intrat la mai multe case călătorul spărgător, care a furat mai multe obiecte din casele oamenilor, dar a fost observat și dat pe mâna gendarmeriei.

— **Moarte suspectă.** În comuna Lisa un băiat de 7 ani a murit repentin, a femeii Vârvara Moldovan. Pe urma anunțării anonime a tras atenția gendarmeriei locale, care a fost urmărită fapta și în urma cercetării s'a constatat, că a fost moartea silită, și cauzată prin înecare în apă. Acum

La 1791 în zilele Domnului Gerasim și Escelenței Sale G. Banffi G. G. s'a apucat înainte coperișul turnului la care jupân Gheorghită Korodi a dat tot blechiul ce a trebuit jupân Nerges Vasalache cel tiner a pus 100 iară în multe rânduri a ajutat și jupân Vasalache cel bătrân a dat ferul ce a trebuit la aceasta biserică, a ajutat bine jupân Mateiu Roșca 100 jupân G. Fogoroși 100. Jupân Ioniță Purcelea 50. George Navrea 25. Șerban Tutean 25. și unii mai mulți cari sunt scriși la lada bisericeii. Au fost paler de lemn jupân Martin din Brașov, care a făcut numai turnul. Plata a fost 200 fl. Paler de blech a fost Andreas Marchelinda, iar din Brașov, care a avut plată 350, și la 10 Iulie 1791 s'a ridicat fusul turnului cu ciga care s'a adus din pădurea dela Crihalma, pe care s'au cheltuit până în Făgăraș 12 zloți uumai pentru lemnul fusului.

Și trichțărariul a ridicat crucea la 22 Iulie la 1791. Pe aceasta vreme a fost numai căpitanie, care a fost Domnia Sa Pap István Făgarași, acesta a fost bun patron bisericeii noastre încă dintru început. Slăbinduse așa jupân Pană Nerges au intrat în gosmania dlui jupân Vasalache cel bătrân, iar Nerges unde toată casa bisericeii să aducă jupân George Kordi főkurator cu jupân Vasalache mai sus pomenit.

Apoi curatori mai mici jupân Ioniță Isae, jupân Vasalache Nerges cel tiner, jupân Mateiu Roșca. Pe aceasta vreme s'au lovit Turcii cu Muscalii. Acum stau la Stilstand. Această bătaia dela 1787. Mult magazin a dat Ardealul încât s'a făcut mare scumpete întâiu ferdela de grâu era cu 2 zloți 30, o ferdelă seară 1.18, cucuruz 1.15, o ferdelă de orz a fost cu 36 cruceri, un car de fân 50 zloți. O sută de jipi de seară 1 zlot, o găină cu 15 cr. un pund de carne 7 cr., de rămător cu 8 cr., care acuma sa mai efiniit ceva un pund de carne de vită 5 cr. de rămător 7 cr., o găină 12 cr., o ferdelă grâu frumos 1.30 Cupa de vin 12, cr. mai de rând 8 cr., Cupa de unt 1 fl. Pe vremea aceea umblau bani de aramă stiuc 3, 6, patori, stiuc de 2, 6, crucieri stiuc de 1½ groși, de 1 ban stiuc și de ½ bani și bani de hârtie ce s'au numit banco-cettel un stiuc de 5 zloți mai mic nu. Apoi de 25, 35, 50 și 100 și mai mare. O ferdelă de seară 1 zlot, o ferdelă cucuruz 1 zlot o ferdelă orz 18 cr. În vremea resmiriții s'au fost schimbat domniile iar că în Făgăraș s'a pomenit Tabla vici-căpitan și főkăpitan iară atuncia s'au făcut Tabla Făgărașului vármegye și toate școalele săsești și vármegye dela Metiș, Torea cu toate satele era supuse la Făgăraș în zilele lui Iosif Imăratului. (Va urma).

cercetarea curge ca să se descopere de cine e cauzată moartea bietului băiat?

— **Touriști nenorociți.** Julius Lang și Francisc Allina universitari din Viena târminânduși exercițiile de arme în Sibiu, înainte de a pleca acasă, a făcut o excursiune la munții Negoiului. A călătorit cu trenul de dimineața, la Feleac, acolo a luat ca conducător pe Ioan Coțofan cu căruța și a plecat la Negoi. Sâmbătă spre seară au grăbit cu toții să sosească la gara din Porumbacul de jos ca să pornească spre Viena într'aceea i-au ajuns pe drum o ploaie mare cu viscol. Tocmai înainte de sosire în Porumbacul de jos când căruțașul să dădea jos, ca să deschidă porțile hotarului, a lovit trăsnetul pe cei doi din trăsura. Julius Lang a fost lovit mortal, Francisc Allina a fost amețit, dar în urma frecărilor a fost trezit, precum și ginerile lui Coțofan a fost adus la viață. Dintre cai unul a perit și unul a rămas citov. Bolnavul F. Allina a plecat spre casă, la Viena, iar nefericitul mort a fost transportat la casa comunală, unde comisia din Sibiu a eșit la fața loului spre cercetare.

— **Spionajul în armata rusă.** Deodată cu descoperirea spionajului pus la cale de ticălosul Redl, s'au descoperit spioni mulți și în Rusia, între cari și oficeri. Un ofițer s'a sinucis. Urâtă meserie mai e spionatul!

— **Necrolog.** Subscrisă în numele său și a număroșilor nepoți și rudeni aduce la cunoștință că iubitul și neuitatul soț *Alexandru P. Leményi* protopop gr. cat. emerit după un morb îndelungat suferit cu paciință provăzut cu SS. Sacramente în anul 82 a etăței, 53 a căsătoriei și preoției, a repausat în Domnul la 10 Iunie 9 oare a. m. Rămășițele pământești a scumpului defunct sau așezat spre odihna vecinică în cimitierul gr. cat. din Gherla în 12 Iunie la oarele 3 p. m. Odihnească în pace sufletul nobil și fie-i țărâna ușoară și amintirea binecuvântată! Gherla la 10 Iunie 1913. Ana Leményi n. Costea soție.

— **O mare nenorocire.** Un boer român omorît de automobil cu nevastă cu tot. Boierul Ventura mergând cu nevastă-sa de la Sinaia spre București, mânănd nebunește automobilul s'a ciocnit de un stâlp de telegraf. Automobilul s'a răsturnat sfărâmându-se, iar Ventura cu nevastă-sa țau fost scoși morți de sub automobil. Inmormântarea i sa făcut în București la care au luat parte multă lume, văzând două coșciuguri pus pe un car funebru care ducea spre vecinica dihnă pe cei onenorociți.

— † **Alexandru Pokol de Losnamare** după scurte dar grele suferințe a încetat din viață în etate de 56 ani. Rămășițele pământești sau așezat spre veșnică odihnă în 7 Iunie n. la 4 ore d. a., din casa mortuară a cimiterului gr. cat. Fie-i memoria binecuvântată! Odihnească în pace!

— **Invitare.** *Comitetul reuniunii de gimn. și cântări din Brașov*, are onoarea a vă aduce la cunoștință, că în zilele de **Luni 3 16 Iunie (a doua zi de Rosalii) Mercuri 5/18 Iunie și Vineri 7/20 Iunie** se vor reprezenta sub dirigența maestrului G. Dima în hala festivă din piața da „sub Straje” (Brașov) celebra operă italiană „*Cavalleria Rusticana*” de Pietro Mascagni. Acestei opere premerge drăgălașul tablou cu cântece și jocuri din popor „*La Sezătoare*” de Ti-

beriu Brediceanu. Rolurile principale în ambele piese vor fi susținute de d-nele *Veturia Triteanu și Elena Ciurcu* și de d-nii *Ștefan Mărcuș și G. Florescu*, cântăreți de operă. Corul este compus din 80 persoane, dame și domni, iar partea orchestrală vor fi susținută de capela orașului întregită cu câțiva amatori de muzică. **Prețul locurilor:** Parquet (1—10) 4 cor.; Parquet II. (11—22) 3 cor.; Parquet III. (6—8) 1.50 cor.; Loc de stat 1.20 cor.; Bilet de student 80 fil; Gelerie 1.20 cor. Balcon (proscenium) 3 cor.; Loje (4 persoane) N rii 27—35 16 cor.; Loje (4 persoane) N-rii 1—26 12 cor. Bilete se află de vânzare la librăria Zeidner. Prenotări, trimțându-se totodată banii se pot face la casierul reuniunii, d-l Romul Ardelean, Brașov, *Hotel Continental*. La aceste serbări culturale înălțătoare de inimi, cari coincid cu primul congres al reuniunilor de femei din Ardeal, Bănat și Ungaria convocat de Rosalii la Brașov, avem onoarea a Vă invita cu toată dragostea românească. Brașov 9 Iunie n. 1913. *Comitetul Reuniunii*.

— **O nouă bravură șovenistă.** —

În Brașov! 25 de elevi al liceului din Pitești (România) au făcut o călătorie, ei aveau un semn pe chipiu în cele trei colori ale Românilor. Polițiștii i-a provocat să îndepărteze tricolorul. Bravii elevi s'au împotrivit. Atunci au fost târîți cu toții la secție (poliție), unde au fost amenințați cu temniță, dacă nu vor îndepărta tricolorul. — Poliția din Brașov, unde Românii din Țară, lapădă atâția bani, nu are bunăvoință față de oaspeții străin. Ea își uită aceea, ră Ungurii cu sutele de mii își câștigă pâinea de toate zilele în România, au acolo deplină libertate de a-și întrebuița tricolorul.

— **O mare bandă de tâlhari în munții Branului (Predealului).** De câțva timp, în Bran (comit. Făgărașului) sa format o bandă de tâlhari în felul celei a lui Budac. Aceasta a săvârșit mai multe tâlhării în România, prin Sinaia, Morveni și Predeal. Fiind urmăriți de jandarmii români au trecut iară în Ardeal, unde au prădat stâni. Au pornit apoi 20 de jandarmi dela noi după ei, dar întâlnindu-se cu tâlharii aceștia au împușcat trei din ei. Acum trupe de soldați din Brașov și jandarmi, iar în România tot soldați și jandarmi au încunjurat întreg ținutul, unde se țin tâlharii, și e nădejde, că vor fi prinși.

Inștiințare

Din monumentala operă „*Dacia preistorică*” (un volum în 8° mare, cu 1152 pagini și număroasă ilustrațiuni) de regretatul *Nicolae Densușianu*, cu o prefață de 114 pagini, scrisă de dl *Dr. C. I. Istrati*, se află spre vânzare un număr exemplare în depozitul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, *prețul unui exemplar* trimis franco, este de 30 (trei zeci) coroane. Cei ce doresc să-și procure această lucrare monumentală, al cărei venit, după acoperirea cheltuielilor de tipar, va cădea în beneficiul „Asociațiunii”, să binevoiască a se adresa Oficiului de casă al „Asociațiunii” (Sibiu, Strada Șaguna, Nr. 6).

Sibiu, 7 Iunie n. 1913.

Biroul „Asociațiunii”

RĂȘBOIUL.

Conflictul din Balcani.

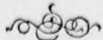
Telegramele din urmă vestesc, că războiul din Balcani e gata să izbucnească din nou. Pricina e neînțelegera între Sârbi și Bulgari la împărțirea prăzii. În fața primejdiei noului războiu, prim ministrul român a spus, că România nu va sta nepăsătoare, ci va intra și ea în războiu. Această veste despre hotărârea României a stârnit îngrijorare în celelalte țări. Dar Țara Românească trebuie să se pregătească, căci acum știe cât de bine a fost sprijinită în cererile ei drepte. Cea din urmă știre ne spune, că încăierarea între Sârbi și Bulgari a început. Sârbii au avut 80 de morți, iar Bulgarii s'au retras de pe pământul Sârbesc. Craiul Nichita va lupta alături de Sârbi. Grecii încă amenință că în 15 zile vor fi în Sofia, capitala Bulgariei.

Intervenția Țarului în conflictul sârbo-bulgar.

Chestia conflictului sârbo-bugar a întreat într'un nou stadiu. Eșuând toate intervențiile diplomatice la Sofia și la Belgrad, și-a ridicat glasul însuși Țarul tuturor Rușilor, șeful mării semintii slave, și într'o telegramă, la prima vedere prietenească, dar în fond de toată energia, a adus la cunoștința regilor Ferdinand și Petru, că războiul criminal între frați trebuie delaturat și că pentru delaturarea conflictului izbucnit din cauza împărțirii teritoriilor cucerite este gata să ia asupra-și rolul de arbitriu.

Intervenția directă a Țarului la curțile din Sofia și Belgrad a făcut, de sine înțeles o profundă impresie asupra bărbaților politici bulgari și sârbi, cari își dau prea bine seama de o eventuală disconsiderare a voinței puternicului Domnitor al Rusiei. În consecință se și accentuiază din diferite părți, că ambele state se vor supune de voie, de nevoie, voinței Țarului, căutând să liniștească spiritele agitate și să încredințeze Rusiei soarta țărilor lor.

În cercurile politice vieneze se crede, că intervenția Țarului înseamnă o schimbare în spre bine a situației, căci — se asigură — Țarul n-a făcut acest pas, fără de a nu să fi convins înainte, că telegrama sa va avea efectul dorit. Fapt cert este, că nota-ultimat a Serbiei încă n-a fost trimisă la Sofia și că reprezentantul Bulgariei la Belgrad. Spalaikovici, n-a părăsit postul său.

PAGINA COPILOR.

Redactor: CRIN.

Maica Preacurată.

*Cu ochii strânși, cu o durere mută,
Ea stă privind iubirea ei pierdută,
Căzută'n brațul morții ucigașe.
In suflatu-i ca paseri uriașe,
S'aștern întunecații nori de jale...
— »Iisus e mort! De ce nu se prăvale
Tot cerul peste viața mea pustie!
Iubitu-mi Fiu e mort! Se poate oare?
El a murit, e mort!... Și eu sum vie!...
Și stă încremenind... sfâșietoare!...*

*...L'au coborât din crucea pătimirii
Pe răstignitul fiu al omenirii
Și'ntr'un mormânt de piatră-l așezară
S'a stâns Profetul cel cu graiu de pară.
Izvorul cel de fapte minunate,
Prigonitoriul multelor păcate,
Preasfântul fiu al unei mame sfinte
S'a stâns!... Maria, umbră fără nume,
Uitată plâns și lacrimi și cuvinte
Purtând în ia amaru'ntreg din lume!...*

*Un glas o tulbură din rugăciune
Un glas iubit, din alte zile bune:
— »Nu plânge mamă dulce, preacurată,
Că ma repus urgia blăstămată:
Am înviat în zorii dimineții,
Căci eu sum Domnul morții și-al vieții!
..In fața ei stă blând, o, ce minune!
Iisus, perduta, stânsa ei iubire;
E Fiul ei din vremurile bune
Iisus Christos, scădat în strălucire!
Sol. Sat. Al. Pop Dafin.*

Dino Pravenzal

Regele și Ciobanul.

A fost odată un rege bun și drept dar care, din pricina curtenilor cari îl laudau prea tare, se credea prea mult. Să-l fi auzit, cum se lauda că el știe și poate să facă orice!

Intr'o seară de vară, pe când se întorcea dela vânătoare cu mai mulți curteni, regele a întâlnit un cioban. Ciobanul ședea liniștit pe marginea șanțului șoselei, lângă un puț, și de oarece nu cunoștea pe regele nu sa mișcat din loc. Regele văzând aceasta, zise curtenilor:

— Dacă omul acesta ar ști cine sunt eu, ar tresări de mirare și de frică.

Și apropiindu-se de cioban, zise:

— Omule, ce crezi tu că sunt eu?

— Deh! răspunse rar ciobanul. Așa cum te văd, cred că dumneata ești unul care are mai multe parale decât mine.

— Numai atât? Află atunci că eu sunt unul dintre cei mai puternici de pe fața pământului: și mai află că eu pot și sunt în stare să fac ori ce vrei.

— Prea bine! Dar dacă este vorba așa... și eu pot să fac ceva de dumneata nu poți.

Regele începu să râză, și curtenii raseră și ei: He! he! ho! ho! ha! ha!

Răd par'c'ar fi caprele mele! își zise

ciobanul în gând.

Regele zise surizând:

— Mi se pare cam greu, că tu așa cum ești fără carte fără știință, să poți face ceva mai mult decât mine. Ori cum vreau să te pui la încercare. Ascultă: îți dau timp de trei zile, să te gândești la cele mai grele lucruri ce s'ar putea face și să vezi că eu sunt în stare să le fac. Pe urmă (și regele iar surâde și curtenii asemenea), dacă tu vei crede de cuviință, să mă pui și tu pe mine la încercare, să fac și eu ceea ce faci tu. Vrei?

— Da, vreau; însă...

— Ce este? Spune fără sfială.

— Păi... eu știu că ori de câte ori se face o prinsoare, se pune un preț...

— Ai dreptate, răspunse regele. Așa dar, dacă eu nu voiu putea să fac ce o să-mi spui tu, și mai ales dacă n'oi putea să fac ceea ce faci tu eu îți dau o mie de galbeni. Iar dacă te voi rămâne eu, atunci tu să-ți legi o pereche de urechi de măgar la cap, și să le porți timp de o lună, chiar și când te culci. Vrei?

— Nu vreau, pentru că prinsoarea nu este la fel pentru amândoi... Eua am câteva parale puse la o parte... și aș vrea să ne prindem la fel.

— Șiretule! Vrei ca și urechile de măgar?...

— Ai ghicit!

— Șiretule! șiretule! zise regele și răsese; dar curtenii își întoarseră capetele încoala.

Se învoiră și ciobanul vru să înceapă prinsoarea numai decât.

— Aș vrea, zise el, ca într'un ceas, să-mi scoateți secerea ce este în puț.

— Numai decât! zise regele. Domnilor curteni, aduceți repede găleți, și o să vă răsplătesc.

Doi-trei curteni să apropiară de puț și voiră să zică ceva.

— Nu, nu, le răspunse regele. Repede, repede, că este vorba de prinsoare.

Ce era să facă? Curtenii aduseră gălețile și începură să scoată apa din puț, cu grabă, lovindu-se, udându-se. Regele aștepta în mijocul șoselei. După o vreme pierzându-și răbdarea îi întrebă:

— Mai aveți mult?

— Măria ta, zise unul, veniți de vedeți.

Regele se uită în puț, și dădu un strigăt. Cum era să scoată secerea, când în puț se vedea luna nouă de pe cer?

— Șiret cioban, zise regele, mi-o făcuș. Să vedem cealaltă încercare; dar să nu mai fie vorba de lună, pentru că eu sunt un puternic al pământului și nu al cerului.

— Bine, biine! Atunci puneți, să culeagă într'un ceas toate florile cari sunt în jurul puțului.

— Numai decât!

Regele porunci tuturor țaranilor cari locuiau prin apropiere, să vie să culeagă florile, și într'un ceas, nu mai rămase nici o florică, și nici chiar un fir de iarbă.

— Ce zici, ciobane?

— Ce să zic? Uite, eu sunt aici lângă șanț și am în sân un buchetel de flori (il scoase și i-l arată) cari n'au fost culese.

— Ah! m-ai mai rămas odată!... Fie! Spune-mi acum, a treia încercare.

Iată: până mâne seară să puneți să socotească câte suflete și câți cocoși sunt în satul acesta.

A doua zi, pe seară, regele se duse singur în coliba ciobanului ca să nu mai răză de el curtenii.

— S'a făcut: sunt patru sute douăzeci și trei împreună cu al meu și cu al tău, și douăzeci și trei de cocoși.

— O fi! însă...

— Însă?...

— Cocoși nu sunt toți, că ai uitat cocoșii puștilor din sat.

— Ah, hoțule ce ești! srigă regele, pe jumătate râzând. Noroc că nu sa isprăvit prinsoarea. Rămâne să-mi spui ce știi să faci tu...

— ...și ceea ce nu știi să faci dumneata știu îmi aduc aminte.

— Atunci?

— Atunci iată: să mulgi o capră.

— Ce lucru mare!

— Să vedem.

Regele își luă pălăria și mantaua își descinse sabia și inghenunche lângă capră cu un pahar într'o mână, iar într'alta apucă ugerul; Cu toată bunăvoința sa, ori îi alunecă paharul, ori ugerul caprei, ori capra se dădea încolo și încoace.

Ce să vă spui? După ce s'a chinuit și a asudat timp de o jumătate de oră regele se ridică de jos roșu la față, și cu hainele pline de păr de capră, de părea mai rău decât un cioban.

— Prietene am pierdut prinsoarea. O să pui să-ți dea două mii de galbeni.

— Pentru ce două mii?

— O mie pentru prinsoare și altă mie... pentru... pentru...

— Nu pricep.

— Nu pricepi? Pentru cealaltă parte a prinsoarei.

— Urechile de măgar?

— Taci! strigă regele. Îți dau două mii de galbeni, și nu mai zice nimic.

— Măria Ta, a fost vorba o mie și o mie să mi dați. Pentru cealaltă parte a prinsoarei... nu vreau să mai zic nimic... căci... mi-ar părea rău... ca Regele meu să aibă...

— Taci! Taci!

Și astfel, ciobanul a câștigat o mie de galbeni, dar regele a câștigat ceva, că a văzut că în lume, se poate învăța ceva și dela cei mai mici, și pierzând din încrederea prea mare ce avea în el, Regele sa făcut și mai bun și mai drept ca înainte.

„Românul“ din italienește de I. T. Alian.

Povestea cucului.

La facerea lumii, după ce Dumnezeu a dat ființă tuturor paserilor, a chemat la sine pe paserile cântătoare, întrebându-le pe cine voesc al alege domn. Această alegere a ținut mult, căci șugubețele de păsări nu se puteau înțelege nici de cum și Dumnezeu văzând aceasta, a hotărât ca grangoiul să le fie mai mare și de atunci această pasărică să mai numește și „Domnișorul pasărilor“.

S'a întâmplat însă, că tocmai atunci a

lipsit cucul, care pribegea prin alte țări; iar când s'a întors iarăși, a plecat la grangor, ca să-i ceară voie să trăiască și el în împărăția ce o stăpânea. Grangorul, după ce l'a certat pentru hoinăritul lui, i-a dat voie cu legământ ca să jupoie teiu, căci el dorea să-și facă un palat strașnic din fașii de teiu, pe care să-l așeze pe crengile unui copac frumos, în mijlocul unui crâng. Cucul s'a învoit numai decât, învoindu-se ca până în Sân-Petru, să-i deie teiul gata. Cum însă atunci să întâmplase o primăvară frumoasă, de-ți era mai mare dragul să te plimbi, cucul de dragul luncilor și zăvoaielor, a uitat de datoria către Domnișor și hoinărând din crâng în crâng, din luncă 'n luncă, n'a strâns nici o fășie de teiu!

Târziu și-a adus și cucul aminte de legătura lui și văzând că Sân-Petru să apropie, a părăsit crângurile și lăsând petrecerile, s'a ascuns în fundul unei păduri întunecoase, căci se temea de Domnișor și de pedeapsa lui.

A trecut și sărbătoarea cu pricina și grangorul văzând că cucul nici gând n'are de venit, a înțeles cum stă treaba și a plecat în căutarea lui.

De dimineață până 'n seară zbura din loc în loc și când zărea vre-o păsărică, de sămăna cu cucul, o fugărea, până ce, ne mai putând de oboseală, cădea pe câte un pom și blăstăma cucul. Dar și acesta șiret n'a mai cântat până toamna, când a șters-o din nou în alte țări streine cu vară veșnică, căci pe la noi începe a bate acum iarna la ușă.

De atunci cucul cântă numai până în postul Sân-Petrului...

»I. Creangă«.

C. Atanasiu

Jalba pasărilor cântărețe.

Noi subscrisele pasări cântărețe cari credem, că aducem oarecare folos și plăcere oamenilor, avem a suferi foarte mult din partea unor copii fără frica lui Dumnezeu, cari ne chinuesc în chipul cel mai

cumplit. Ne strică cuiburile, ne prăpădesc puii și ouăle fără nici o milă. Ba ce e mai mult, ne chinuesc pușorii, și-și fac o plăcere din moartea lor. Dacă nu vor înceta aceste prigoniri, suntem silite să părăsim aceste ținuturi și să ne așezăm în alte părți unde suntem lăsate în pace. Atunci însă nu va fi vina noastră, dacă omidele și tot felul de gânganii stricacioase vor despoia cu pomii roditori de frunze și de flori.

Rugăm deci pe toți oamenii de omenie, și pe copii pe părinți, pe învățători precum și pe dirigătorii satelor și orașelor, să pedepsească după cuviință pe toți aceia cari ne strică și ne prădează cuiburile. In schimb ne obligăm, că vom apăra totdeauna pomii grădinilor voastre și vă vom înveseli cu cântecile noastre.

Încă odată ne rugăm, ca cererea noastră să nu fie trecută cu vederea

Subscris:

Priveghitoarea, Cintezul, Ciocârliia.

ECONOMIE.

Îngrășământ pentru livezi.

Unul din cele mai bune îngrășăminte pentru livezile cu iarbă este udul vitelor. El se duce de obicei pe locuri la sfârșitul iernei, dar se poate răspândi tot așa de bine și în celălalte timpuri ale anului.

Plugarul poate împrăști udul pe livele chiar după întâia coasă; va avea o otavă mai îmbelșugată. Trebuie însă să se știe că unele materii din el, cum este carbonatul de amoniac, arde ierburile.

De aceea va subția îngrășământul cu apă și anume: la o parte de ud va pune 6—8 părți de apă.

Câmpul se va uda cu ajutorul unor butoaie așezate pe roate, având la spate o țevă cu găuri, pentru ca lichidul să fie răspândit la fel pe tot

locul. Dar pentru strângerea și păstrarea udului până la întrebuițare, plugarul cuminte face în apropierea grajdului vitelor o gropă bine cimentată, pe care o pune în legătură cu grajdul printr'un șanț de scurgere și prin niște olane. Groapa va sta acoperită, spre a nu se pierd gazele din ud și spre a nu da vitele și oamenii în ea. În groapă se va arunca udul omenesc, care are o putere și mai mare de îngrășare, decât acela al vitelor, de oarece hrana omului e mai bogată în materii bune pentru rodirea livezilor.

„Albina“.

POEZII DIN POPOR.

Dela joc.

Foaie verde busuioc
Hai fetiță să te joc
De-ți Dzeu noroc,
Norocel de pe părau,
Te măriți să te iau eu!

Călători-s călător,
De pe vatră pe cuptor,
Da și mândra-i călătoare
Pân' la umbra dela soare.

Foaie verde vină 'ncoace,
Fă-mă Doamne ce mi face
Fă-mă Doamne busuioc
Să mă ia fete la joc.
Să mă pună 'n pălărie
Să le sărut să nu știe;
Să m'apropie ce nas
Să le sărut pe obraz,
Să mă pună și la brâu
Să le pișc cum eu le știu!...

Bădița meu bunule
Sămănaș numele
Prin toate gădinile
Să răsără în și linte
Badea-i tinăr și cuminte,
Să răsără măgheran
Badea-i roșu și viclean,

Misoginul

— Roman italian —

(39).

Trad. de Crin.

(Urmare).

De ce e viața, dacă nu de aceea, să iubească? Poeții au fost aceia, cari au arătat calea cea dreaptă, când au pus înaintea de toate, ca un factor principal în viață, idealul și iubirea.

Tânărul își zise în sine:

— Măine plec. Măine voi fi departe de aici. Măine voi fi în apropierea ei!

Instructiv îi veni în minte casa din Cerro, grădina cu brazi și lacul.

Înainte lui vedea par-că locul acela unde a murit donna Marta, până-când afără ploua, de vărsa. Și ca un murmur jalnic s'a auzit cuvintele rugătoare a contelui Aurel:

— Ah, Melanio, Melanio!

XII.

Vecinică poezie.

O seară frumoasă de toamnă cu lună.

Părea, că nici nu e toamnă, ci o primăvară parfumată.

Parcul era liniștit. Numai coroana arborilor mai murmură, când să furișă prin

tre frunze un vânt ușor. Atunci să părea că ese un oîtat adânc din pieptul naturii veștejite.

Era o liniște mormântală care părea că ține deja de mai muți secolii.

Din depărtare să auzea un sunet de clopot.

Din parc venea Aurel cuprins de o întristare adâncă. Îl neliniștea mai ales împrăjura aceea că, în după amiaza aceea au fost mai mulți oaspeți la familia Borîș, între alții și avocatul Siena.

Trecea înainte, cugetându-se din când în când la o viață mai fericită, împletind în inima lui o cunună de visuri ideale.

Deodată s'a întâlnit cu Melania.

— Scumpa mea — îi zise Aurel cuprins de emoție. Mă iubești?

— Ah, Aurel doar te mai îndoești?

Copila a început a plânge și lacrimile arginții să strecurau furișându-se printre gene.

— De ce plângi? De ce?

— Dar și tu plângi.

Eram atât de fericiti. Fericirea asta i-a făcut să plângă.

Sau așezat pe o bancă. Au urmat o clipă de liniște. Aurel au întrebă-o mai apoi:

— Ești atât de bună să-mi spui, de ce

nu mi-ai răspuns la epistola ultimă?

— De ce nu ți-am răspuns? Îți spun odată... Da... Numai pentru aceea, ti-ind-că...

Aurel a rămas mirat.

— Te rog spune-mi...

— Da, Aurel... Dacă vrei să știi...

N'am voit să-ți mai scriu... Am crezut, că dacă te-ai întors la oraș, îți vei relua obiceiurile și ocupațiunile cele vechi. Îți vei uita de mine și te vei năcăji fiind-că plini de iluzii, odinioară te-ai obligat a-mi presta unele servicii. Eu am voit să te eliberez de aceasta...

— Ești o copilă...

— Ce vrei? Eu am crezut că, iubirea noastră e numai un vis, un vis ca atâtea altele, a căror sfârșit e, că nu să pot realia. Și nici cum încă nu-mi vine a crede, că e o realitate.

— Incredete în mine, Melanio.

— Mă încred cu tot sufletul. Totuși mă vei iubi totdeauna cu aceeași iubire cu care mă iubești acum? Nu va veni oare ziua aceea, când îți voi sta în cale, ca o piedecă? Ce va fi oare atunci?

Tânărul și-a ațintit privirea spre pământ. Intr'un ton tânguitor i-a zis mai apoi:

— Tu nu vezi, că îndoiala ta nu mai are nici un rost și e de prisos:

Să răsără bribonic
Badea-i frumos și voinic.

Frunză verde lemn uscat
Fătuța s'o laudat
C'are surță în trei foi
Ș'un drăguț cu șase boi,
Da fătuța minte rău
C'are niște haine rele
De suflă vântu prin ele,
Ș'are drăguț cu o oaie
Și el doarme pe gunoaie.

Tune dracu 'n tine sat
Și 'n cine te-o laudat
Că n'ai garduri nici cotețe
Numai fete cu mustețe...

Iese lelea la portiță
Gata ca o păuniță,
Lelea-i neagră iia-i neagră
Parcă-i bivoliță 'ntreagă!

Care fete-s mai mărețe
Nu să țin cu corobețe,
Făr' cu vin și cu friptură
Să n'apuce-a-face gură,
Și cu miere și cu mac
Și cu gură de diac.

Decât în casa muierii
Mai bine 'n temnița țării:
Temnița-i a statului
Muieră-i a dracului.

Nici odată nu mi ciudă
Ca când dau vacile 'n ciurdă,
Nici atunci nu mi-ar fi
Dacă m'aș putea trezi!

T. Bojorel.

CĂRȚI, FOI și REVSITE.

A apărut „Biblioteca pentru toți”. Printre scriitorii noștri de seamă, V. Demetrius este cel mai risipitor. În toate revistele, în ziare își răspândește nuvelele sale realizate.

V. Demetrius este scriitorul celor o bijduiți, stejarul dreptății și al adevărului.

— Aurel, te rog înțelege-mă odată. Nu te gândești la aceea, că doar nu te iubesc. Nici la aceea, că doar mă îndoesc de iubirea ta. Știu, că ne iubim. Dar uite mă tem...

— De ce?

— Că nu vei fi fericit. Și de asta mă tem. Știi, că gândul acesta mă muștră într'una?

— Și de ce?

— Intrebă-mă, că pentru cine? Pentru noi amândoi. Ba mi-ar fi plăcut, dacă tu erai acela, care întrerupeai ori-ce corespondență.

Tinărul acum îi zise într'un ton ironic:

— Așa cred că acum știu tot adevărul. Te-ai ostenit în idilă. Vrei să ne despărțim pentru totdeauna.

— Aurel! Ce rău ești și ce nedrept. Tractezi rău cu mine și necorespectuos. Spune-mi, cum să mă încred în tine, când deviezi așa de tare...

— Melanio, tu retaci ceva...

— Ba nu te asigur că nu.

— Eu zic, că da. Retaci ceva.

A urmat o clipă de pauză.

— Da, da, — continuă el — acum știu despre ce e vorba.

— Ce știi?

Era firesc deci ca o parte din nuvelele sale, primele ce apar în volum, să le dea publicității prin „Biblioteca pentru toți”, cea mai răspândită.

Volumul „Puterea Farmecelor” e merit să înmulțească numărul cititorilor, prin adevărul subiectelor și prin dibăcia tratării, care culminează mai ales în trei nuvele; în «O viață», «Dragoștii de inger» și în »Jalaba Buciumenilor»?

Prețul 30 bani a se cere la Librăria Editoare Leon Alcalay — București și Catalogul complet al acestei Biblioteci care cuprinde peste 800 de volume alese din Literatura Română și streină.

A apărut No. 4 Anul XII din vechea, și excelenta revistă ilustrată „Sănătatea și Viața Fericită” cea mai instructivă și distractivă revistă pentru familie. Fiecare număr conține 32 pagini mari bogat ilustrate. Un număr 30 bani. — Abonamentul anual 6 lei. — Redacția și Administrația: Sănătatea, Str. Triumfului 9, București.

Am primit la redacția foaiei noastre „Fluierașul” revistă ilustrată pentru copii, Anul II, Nr. 16—17. Fondator: Florian Cristescu, Dir.-proprietari: N. Tofanovici I. Irimescu-Cândești. — Apare de 2 ori pe lună. Abonamentul 6 lei pe an, un număr 30 bani. Redacția și administrația: București str. Oțetari 6. Revista este tipărită pe hârtie velină, cu multe ilustrații pentru copii și cu articole scrise de scriitorii cei mai buni pretini ai copiilor. Revista Fluierașul e cea mai bună foaie pentru copii, și face multă liniște în casele familiare cu copii.

A apărut Nr. 8, 1913. Anul XV lea, din „Foaia Școlastică”, prețioasa revistă pedagogică, organ al Reuniunilor învățătorilor gr.-cat. Arhidiecezani. Redactor resp. Ioan F. Negruțiu. Apare în 1 și 15 fiecărei luni afară de Iulie și August. Abonamentul pe an 6 cor., pentru România 10 cor. Are un cuprins bogat, de 32 de pagini.

A apărut Nr. 11 din „Cultura Creștină” An. III. din 1913, revista profesorilor de teologie din Blaj, cu următorul cuprins: Redacția: Sus inimile! Dr. Ioan Coltor; Gânduri de Rusali, Zenovie Păcișanu; Din istoria bisericească a Maramurașului (Episcopul Dosofteiu Teodorovici). (IV. Articol final). Senior: Tipicul serviciului liturgic arhieresc (Sfânta liturgie II). Însemnări: în jurul reuniunilor de femei (Senior); Avem noi autoritate în ce pri-

— Toate le știu...

— Aurel!

— Repet că toate le știu. Cutezi a nega, că ești mireasa avocatului Siena?

— Cin'ți-a spus asta?

— Răspunde-mi. E adevărat? sau nu?

Melania nu i-a răspuns chiar îndată. Fața și-a cufundat-o în palme și să mai auzea numai un plâns înăbușit.

— Așadară e adevărat — îi zise el.

Acum îi zise Melania:

— I-a ascultă-mă, Aurel. Îți voi spune totul, ca să poți piedeca bine procedura mea și dacă va trebui, să-mi dau un sfat. Așa dară e adevărat. Avocatul mi-a cerut mâna și tata i-a și promis... Nici n'a mai cerut învoirea mea. Îți poți închipui că dacă m'ar fi întrebat și pe mine, eu i-aș fi dat un răspuns negativ. Așa însă, nici nu mi s'a dat ocazie, să-i răspund. Mai târziu când mi-a spus tata, că el s'a învoit, eu i-am dat un răspuns negativ. Tatăl meu de atunci încoace încontinuu îmi tot spunea: Vreau, ca să'i fi soție și te vei și mărita după el. Mama, sărmana plângea într'una... După aceea au cercat, să mă convingă...

— Și tu?

(Va urma).

vește limba cărțior bisericești? (Dr. Alexandru Rusu). Cronică: Revizuirea bullei Christifideles (ar.); Consacrarea mănăstirii dela Prislop (m.); Foerster la Viena (ic.) Cărți și Reviste: „Anale fundațiunii. pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria I: Anul 1913” (ic); „Chreștinul” (ar.). Cărți întrate la redacție — Telefon.

Redactor respons.: Constantin Popp.

Telefon 48.

Telefon 48.

Publicațiune.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din loc și dela sate, d-nilor preoți, notari, comercanți, cârciumari etc, etc. că am înștalat în locuința mea, și am înțoduz pentru folosința On. public **Telefonul Nr. 48**, prin care se pot face comande zilnice la casuri de lipsă, la subscrisul franzelar și brutar, precum și la prăvălia de băcănie, până la 6 oare seara, sosit din orice parte a comitatului, precum și din oraș până la 9 oare seara. Comandele să execută imediat pe lângă garanție până la 4 oare dimineața. Să dă la 100 de jumble ori cornuri 20 bucăți pe deasupra. Se găsește permanent (în toate zilele) articole de totfelul pentru pomeneți ca: lumini, coardă, turtă, hurez, tămâie, pâne albă și neagră, civilă și militară. Deposit de făină de tot sortul. Caret și colonial.

În toate zilele să fac copturi de pâne, colaci, prăjituri fine și de lux.

Comandele să eșcută și prin calea ferată cu ramburs.

Rog On. public de sprinul dorit și de a face încercare prin telefonul amintit. Făgăraș, piața mare, vis-a-vis de Hotel „Transilvania”, colțul str. bisericeii greco orientale,

cu deosebită simă

Carol Balthes,
fabricant de franzele
și brutariu.

Cetiți și vă mirați!

In viață nu veți întâlni nicicând această ocașime.

600 bucăți uumai 3.80 Kor.

Un oroloj Prüz-Anker întraurit, precis cu umblet regulat cu garanță de 3 ani, 1 cravată modernă de mătasă, 3 buc. batiste fine, 1 inel frumos bărbătesc imitat cu piatră scumpă, 1 spiț pentru țigarete, 1 broșe de Dame, 1 oglindă de buzunariu frumoasă, 1 portmoneu de piele, 1 briceag, 1 păr. de bumbi de manjete, 3 nasturi pentru cămăși la piept cu patent, 1 album cu 36 ilustrate, 5 obiecte de rîs și petreceri pentru tineri și bătrâni, 20 de corespondențe și încă 500 diferite obiecte folositoare, cari sunt neapărat de lipsă. Toate la oaltă cu orologiu cu tot care singur e vrednic de prețul acela, **costă numai cu K. 3.80.**

Trimiterea cu ramburs, prin cassa de Expediție F. Windisch Krakau, Nr. Z/VII.

N.B. La caz că nu ne convine, banii să retrimiți.

„Olteanul”, foaia săptămânală socială, culturală și economică să află de vânzare la tutungeria Gh. A. Dușescu, București, Calea Victoriei 113. (vis-à-vis de piața Amsei).

Un motor cu putere de 4 cai

ce să poate aplica la mânatul mașinilor de îmblătit, de treierat, are și un ferestru pentru tăiatul de scânduri și de lemne etc. să poate aplica și la mânatul de moară. Motorul este nou, puțin folosit. Să vinde din mână liberă, cu preț convenabil. Doritorii îl pot vedea motorul în Făgăraș, ulița Podului (Galațului) sub Nr. 38, la proprietarul caselor.

Căsătorie

Un tânăr de 32 ani reprezentabil, transilvănean, comerciant în București, are o prăvălie bine cercetată, într-o stradă principală, cu un venit de 12—13 mii lei anual, dorește căsătoria unei fete de la 24 ani în sus din familie bună cu educație recerută, care posedă și o zestre de 3—4 mii lei. A se scrie la Redacția acestui ziar sub lit. „D“ alăturând și fotografia cu o marcă postală de 25 fil. pentru răspuns. Scrisorile se vor păstra cu mare discrețiune.

În atenția călătorilor la București.

VIZITAȚI MAGAZINELE LAZĂR TULBURE

Consumul general „La doi Camarazi“ strada Știrbei-Vodă, colț Popa Tatu.

Bodega, Bererie, Restaurant și Aperitive str. Schitu Măgureanu 49.

Local de consumație deschis ziua-noaptea. Curățenie exemplară. Beuturi și mâncări escelente.

Prețuri ieftine.

Cu stimă
LAZĂR TULBURE.

Dela 1878! Pretutindenea în lume s'a dovedit de obște plăcut între toate medicamentele de casă renumit

Balsamul farmacistului A. Thierry

Veritabile sunt numai acele provăzute cu marca călugăriței verde.

APĂRATE PRIN LEGE.

Acest balsam: 1) E un mijloc vindecător cu putere neajunsă pentru toate boalele plămânilor și a pieptului; ușurează catarul, oprește aprinderea de plămâni și vindecă cu siguranță boalele acute. 2) Are efect eminent la aprinderi de gât, răgușeli, la grumazi. 3) Incetează frigurile cu desăvârșire. 4) Vindecă boale de ficat, de stomac, de mațe (intestine), cărcei de stomac, rupturi interne, astmă, umflături și aprinderi de stomac, și alte dureri interne. 5) Vindecă vâna de aur și hemoroidă. 6) Ușurează scaunul, curăță sângele, rinichii, întărește apetitul, ajută la mistuire. 7) Ajută excelent la dureri de dinți, la dinți găunoși, la mirosul gurei folosită ca apă de dinți întărește gingiile și gura, incetează mirosul obvenit din stomac în gură. 8) Mijloc vindecător sigur contra limbricilor. 9) Servește ca extern vindecător sigur la toate ranele, la rane deschise vechi și proaspete, la orbalț, la beșici, la ferbințeală, copturi, fistule, negei, ursură, la membre înghețate, sgaibă, buboale, pete, dureri de cap, țuituri de urechi, rheumă, dureri de urechi vindecă cu siguranță. — Să fie la îndemână în fiecare casă, la cazuri obvenite, mai ales la influență, coleră și alte boale epidemice obvenite.

Să fim cu atenție la marca provăzută cu „călugărița verde“ și scutită prin lege.

Din acest balsam înainte de culcare să se iele una sau două linguriță, cu zahar sau fără, are mare efect asupra vieții, înainte de sculire.

Toate falsificările și imitațiile balsamului asemănat cu marca provăzută, sunt oprite și să vor urmări prin lege, falsificatorii vor fi aspru pedepsiți. — Să vând 12 sticlute sau 6 mari, sau 1 sticlă familiară cu cor. 5'60 f. Comande mai mici de 12 sticlute sau 6 mari nu se trimet. — La comande mai mari să dă rabat.

De vânzare să află în Budapesta la: farmacia lui Török József, și la mai multe farmacii. In en-gros la: Thalmayer și Seitz, la succesorii Hochmeister, în drogueria Fraților Radonovits în Budapesta. — Unde nu există deposit din balsamul meu, să pot comanda de-a dreptul dela farmacia.

THIERRY A. „Örangyal gyógyszer-tára“ Pregrada (lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

Prima Tipografie Română

a lui

Constantin Popp

Făgăraș, Vár-tér Nr. 47, (casele I. Peia).

Tipografia execută ieftin și conștiincios:

Acții. — Afișe. — Bilanțuri. * de depuneri. — Necroloage
Bilete de cununie. — Bilete * Note. — Obligațiuni. — Per-
de logodnă. — Bilete de vi- * ceptiuni. — Protocoale. —
zită. — Broșuri. — Circu- * Programe. — Statute, și di-
lare. — Convocări. — Chi- * ferite tipărituri dela cele
tanțe. — Cuverte cu firma. * mai simple până la cele
Erogațiuni. — Invitări. — * mai fine și mai moderne,
* — cu prețuri moderate. —

Comandele oștărești se efectuează repede.

Tipografia se află pentru ambele confesiuni și execută cu prețuri ieftine și cu conștiinciozitate cărți oficiale pentru agendele bisericesti și scolești, cărți de școală și de literatură populară, revizite de scris, etc

Rog On. public pentru sprijinirea binevoitoare și a mă onora cu prețurile comande, cari mă voi da toată silința de ale esecuta cu gust, prompt și
▶ cu prețuri reduse, fără concurență. ◀

Toate comandele, scrisorile private, mandatele cu bani abonamentele foaiei „OLTEANUL“ sunt a se adresa la

Constantin Popp

proprietar de tipografie.

La tipografia noastră se află de vânzare următoarea:

Cultivarea viei și manuarea vinului și morburile și vindecarea lor, de Daniil D. Graur, învățator și propr. de vii, absl. de cursul de vierit din Bihardioszeg și cursul de pivnițăriit din Budafok. Carte aprob. și revăzută de ministrul reg. ung. de agricultură. Prețul 2 cor + porto.

Logodna dela Sfântu Ion, dramă populară în 4 acte de Augustin Szilagyi, prețul 1 cor. 20 b., + porto.

Țiganul la peșit, comedie populară într'un act în versuri și hazlie, de Emanoil Corfariu cantor. Prețul 16 fileri.

Țiganul la popit, piesă teatrală în trei acte în versuri și hazlie, de Em. Corfariu cantor. Prețul 50 fileri.

Cântece din vremea veche, culese de Gh. Tulbure ases. cons. Edit. tipogr. C. Popp, Făgăraș. 40 fill.

Zarafia Dumitru Pop (Dejenariu)

compatriotului nostru oltean a d-lui din Brașov, strada Hirscher (teatru) o recomandăm tuturor aceloră cari merg sau să, reântore din România.

OSPĂTĂRIE NAȚIONALĂ, BUCUREȘTI.

Strada Academiei Nr. 21, aproape de Bulevardul Carol.

I să recomandă tuturor pasagerilor și escursiuniștilor din țară, cei-ce vizitează capitala București a cerceta în strada Academiei nr. 21

„Ospătăria Enache“

a compatriotului nostru Oltean, aranjată din nou cu tot confortul, două sale și o curte pațioasă, unde să poate căpăta cea mai bună și aleasă

BUCĂTĂRIE NAȚIONALĂ.

Diferite Vinuri indigene și streine.
Bere bună de Bragadiru.

Diferite beuturi igienice și țuică curată.
Serviciu culanț. Prețuri moderate.

Cu stimă

GHEORGE CISMAȘIU

Ospătăria Națională, București.